

Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (1821-1936)

Β. ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ (1844-1880)

4. Η ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ 1862 - 1864

εκλογές 1862 :

- α. οι επαναστάτες προκήρυξαν εκλογές αντιπροσώπων για εθνοσυνέλευση, η οποία θα ψήφιζε νέο σύνταγμα
- β. οι εκλογές έγιναν το Νοέμβριο του 1862
- γ. οι αντιπρόσωποι που εκλέχθηκαν προερχόταν από τοπικά ψηφοδέλτια χωρίς κομματικές παρεμβάσεις
- δ. απόδειξη ότι τα ξενικά κόμματα είχαν χρεοκοπήσει
- ε. στην εθνοσυνέλευση συγκροτήθηκαν οι πυρήνες των δύο μεγάλων παρατάξεων: οι πεδινοί και οι ορεινοί

ο ρ ι σ μ ο ί

π ε δ ι ν ο ί

- α. Δημήτριος Βούλγαρης
- β. ο Βούλγαρης υπονόμει τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς
- γ. παρενέβαινε στο στρατό και ήθελε τη δημιουργία «πραιτωριανών» για να εξασφαλίσει την παραμονή του στην εξουσία.
- δ. οπαδοί:
 - όσοι είχαν διοριστεί παράνομα στο στρατό και στο δημόσιο και φοβούνταν μη χάσουν τη θέση τους
 - άνεργοι πτυχιούχοι
 - μικροκαλλιεργητές
- ε. αντίπαλοι στάθηκαν πολιτικές ομάδες και θεσμοί

ο ρ ε ι ν ο ί :

- α. Δ. Γρίβας και Κ. Κανάρης
- β. αντίσταση στην πολιτική των πεδινών
- γ. οπαδοί:
 - μικροκαλλιεργητές,
 - κτηνοτρόφοι,
 - έμποροι και
 - πλοιοκτήτες

ε θ ν ι κ ό ν κ ο μ ι τ ά τ ο ν :

- α. Επαμεινώνδας Δεληγιώργης
- β. ανάπτυξη του κοινοβουλευτισμού
- γ. εκσυγχρονισμός της χώρας
- δ. ανάπτυξη της οικονομίας
- ε. μεταρρυθμίσεις στη διοίκηση και τον στρατό
- στ. πολιτισμική εξάπλωση στην Οθωμανική αυτοκρατορία

ε κ λ ε κ τ ι κ ο ί :

- α. ετερόκλητη παράταξη με σημαντικούς πολιτικούς, λόγιους, αξιωματικούς
- β. είχαν μετριοπαθείς θέσεις
- γ. μεσολαμβάν μεταξύ άλλων παρατάξεων
- δ. υποστηρίζει σταθερές κυβερνητικές θέσεις

σύνταγμα 1864 :

- α. συνθήκες κυβερνητικής αστάθειας και εμφυλίου πολέμου
- β. χρειάστηκαν δύο χρόνια για να ψηφιστεί
- γ. το πολίτευμα από συνταγματική μοναρχία μεταβλήθηκε σε βασιλευόμενη δημοκρατία

ρυθμίσεις :

- α. αρχή της λαϊκής κυριαρχίας
- β. άμεση, μυστική και καθολική (για τον ανδρικό πληθυσμό) ψήφος με σφαιρίδια
- γ. ανεξαρτησία της δικαιοσύνης
- δ. ελευθερία του «συνέρχεσθαι» και «συνεταιρίζεσθαι»
(σημασία: άνοιγε έτσι ο δρόμος για την ελεύθερη συγκρότηση κομμάτων)
- ε. τα κόμματα θεωρήθηκαν απαραίτητα γιατί με αυτά μπορούσε να εκφράσει τη θέλησή της η κοινή γνώμη, γιατί διαφορετικά η εναλλακτική λύση είναι οι συνωμοτικοί κύκλοι ή βία
- στ. επιβλήθηκε η αρχή να προέρχεται η κυβέρνηση από την κοινοβουλευτική πλειοψηφία παρά την αντίδραση του βασιλιά Γεωργίου Α΄

αλλά

- ζ. δεν ορίστηκε με σαφήνεια, γιατί θεωρήθηκε αυτονόητο, ότι ο βασιλιάς όφειλε να δώσει εντολή να σχηματίσει κυβέρνηση βουλευτής του κόμματος που είχε την εμπιστοσύνη της πλειοψηφίας της Βουλής
- η. ο Γεώργιος εκμεταλλεύτηκε την ασάφεια για να διορίζει κυβερνήσεις της αρεσκείας του

ο ρ ι σ μ ό ς

αρχή της δεδηλωμένης (1875) :

- α. Χαρίλαος Τρικούπης
- β. για να υπάρξει πολιτική σταθερότητα έπρεπε να συγκροτηθούν δύο κόμματα εξουσίας (όπως στην Αγγλία)
- γ. για να υπάρξει πολιτική σταθερότητα έπρεπε ο βασιλιάς να αναθέτει την εντολή να σχηματίσει κυβέρνηση πολιτικός ο οποίος είχε την «δεδηλωμένη» εμπιστοσύνη της πλειοψηφίας των βουλευτών
- δ. έτσι τα κόμματα μειοψηφίας δεν θα μπορούσαν να σχηματίσουν κυβέρνηση,
- ε. θα ενώνονταν με τα μεγάλα και θα είχε ως αποτέλεσμα σταθερότερες κυβερνήσεις πλειοψηφίας
- στ. η αντιπολίτευση και ο λαός, πίεσε τον βασιλιά και αυτός αναγκάστηκε να το δεχτεί
- ζ. αποτέλεσε τομή στην πολιτική ιστορία της χώρας → μεταβολή πολιτικού τοπίου